

فصل: دوم (هویت)

درس: نهم

نام طراح: محمود یعقوبی

سرگروه جامعه‌شناسی شهرستان

زیرکوه

محتوای نوشتاری

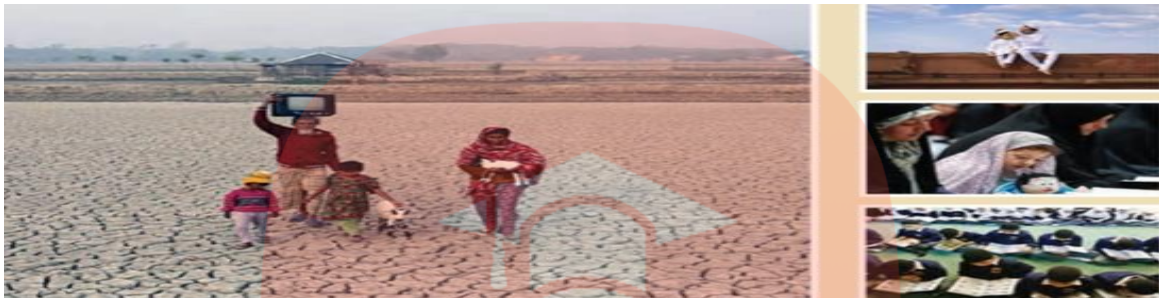
کتاب:

جامعه‌شناسی (۱)

سال تحصیلی:

۱۳۹۹-۱۴۰۰

عنوان درس: بازتولید هویت اجتماعی

«جامعه‌پذیری چه نقشی در بازتولید هویت اجتماعی دارد؟»

۱- انسان چگونه به موقعیت خود در جهان اجتماعی پی می‌برد؟
انسان برخلاف موجودات دیگر، به صورت غریزی نمی‌داند چه موقعیتی در جهان اجتماعی دارد و در این موقعیت چه وظایفی برعهده اوست. انسان باید موقعیت خود را بشناسد، حقوق و تکالیف خود را یاد بگیرد و با عمل به آنها، هویت اجتماعی خود را شکل دهد.

۲- جهان اجتماعی، پس از تولد هر فرد، چگونه بخشی از هویت اجتماعی او را تعیین می‌کند؟ مثال بزنید.
جهان اجتماعی پس از تولد هر فرد، بخشی از هویت اجتماعی او را تعیین می‌کند؛ یعنی آن فرد را به عنوان یکی از اعضای خود به رسمیت می‌شناسد و برای او ویژگی‌هایی متناسب با موقعیتی که در آن قرار گرفته است، در نظر می‌گیرد. در این زمینه می‌توان به صدور شناسنامه برای نوزادان اشاره کرد.

۳- جهان اجتماعی برای بقا و تداوم خود چه اقدامی انجام می‌دهد؟
جهان اجتماعی برای بقا و تداوم، اعتقادات، ارزش‌ها و شیوه زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد.

۴- فرد برای مشارکت در جهان اجتماعی، چه اقدامی انجام می‌دهد؟
فرد برای مشارکت در جهان اجتماعی، شیوه زندگی در آن را می‌آموزد و به تدریج با موقعیتش در جهان اجتماعی و حقوق و تکالیفی که برعهده دارد، آشنا می‌شود.

۵- عوامل آشنایی افراد با جهان اجتماعی «عوامل جامعه‌پذیری» چیست؟
فرد با آموزش‌های اساسی و ماندگاری که در خانواده می‌بیند، اولین و مهم‌ترین آشنایی‌ها را با جهانی که در آن متولد شده است، پیدا می‌کند. مدرسه، گروه‌های هم‌بازی، مجالس علمی و مذهبی و رسانه‌های جمعی، از دیگر عوامل آشنایی افراد با جهانی هستند که در آن زندگی می‌کنند.

۶- فرد اولین و مهمترین آشنایی‌ها با جهان اجتماعی را در کجا پیدا می‌کند؟
فرد با آموزش‌های اساسی و ماندگاری که در خانواده می‌بیند، اولین و مهم‌ترین آشنایی‌ها را با جهانی که در آن متولد شده است، پیدا می‌کند.

۷- منظور از جامعه‌پذیری چیست؟

به فرایندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود، جامعه‌پذیری می‌گویند.

خانواده، مدرسه، مسجد و رسانه‌های جمعی از عوامل آشنایی افراد با جامعه هستند.

جامعه پذیری رسمی و غیررسمی

«کنترل اجتماعی چه نقشی در بازتولید هویت اجتماعی دارد؟»

۸- آیا همیشه افراد هویتی که جهان اجتماعی برای آن هادرنظر گرفته است می پذیرند و جذب عقاید و ارزش های اجتماعی می شوند؟

خیر- ممکن است برخی انسان ها هویتی را که جهان اجتماعی برای آنها در نظر گرفته است، نپذیرند. همواره افرادی هستند که جذب عقاید و ارزش های جهان اجتماعی خود نمی شوند و نقشی را که نهادها و سازمان های مختلف جامعه از آنها انتظار دارند، نمی پذیرند. این افراد به حقوق و تکالیف خود پایبند نیستند و رفتارهای مخالف انجام می دهند.

کنترل اجتماعی

۹- منظور از کژروی اجتماعی چیست؟

به کنش هایی که برخلاف عقاید، ارزش ها و هنجارهای جامعه هستند، کژروی اجتماعی می گویند.

غبارروبی، عطرافشانی و گنباران مزار شهدا

روز بزرگداشت یاد سربازان و کشته شدگان جنگ در قرآنسه

برگزاری مراسم جشن تکلیف در مدارس

استفاده از دوربین های نظارتی در چین برای جلوگیری از تقلب در این کشور، تقلب مجازات زندان به حتمال دارد.

۱۰- جوامع علاوه بر جامعه پذیری، برای پیشگیری و کنترل کژروی های اجتماعی، چه روش هایی را به کار می گیرند؟ توضیح دهید.

* **تبلیغ و اقناع:** هر جهان اجتماعی می کوشد تا از طریق آموزش، عقاید و ارزش های خود را به گونه ای ترویج کند که افراد برای پذیرش آنها قانع شوند.

* **تشویق و پاداش:** هر جهان اجتماعی، افرادی را که مطابق ارزش ها و قواعدش عمل کنند، تشویق می کند و به آنها پاداش می دهد.

* **تنبیه و مجازات:** هر جهان اجتماعی، کسانی را که دچار کژروی اجتماعی شده باشند، تنبیه و مجازات می کند.

۱۱-..... روشی است که به واسطه آن، فرهنگ در افراد درونی می شود.

اقناع

۱۲- در چه صورت افراد، کنش ها و اعمال متناسب با یک فرهنگ را بهتر انجام می دهند؟

هر چه قدرت **اقناع** یک فرهنگ بیشتر باشد، افراد کنش ها و اعمال متناسب با آن فرهنگ را بهتر انجام می دهند.

۱۳- کدام فرهنگ ها از قدرت اقناعی بیشتری برخوردارند؟

فرهنگ هایی که ظرفیت **منطقی و عقلانی** بیشتری دارند و با **فطرت آدمیان** سازگارترند، از قدرت اقناعی بیشتری برخوردارند.

۱۴- تشویق و تنبیه به چند شیوه انجام می شود؟ توضیح دهید.

تشویق و تنبیه به دو شیوه **رسمی** و **غیررسمی** انجام می شود. شیوه غیررسمی آن بیشتر در خانواده، همسالان یا به وسیله عموم افراد جامعه انجام می شود و آثار و نتایج عمیق تری دارد.

شیوه رسمی پاداش و مجازات، بیشتر توسط سازمان ها و مؤسسات اجتماعی مانند ادارات، پلیس، دادگاه و زندان صورت می گیرد.

۱۵- کدام شیوه تشویق و تنبیه آثار و نتایج عمیق تری دارد؟

شیوه غیررسمی

۱۶- منظور از کنترل اجتماعی چیست؟

به مجموعه فعالیت هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می گیرد، کنترل اجتماعی می گویند.

۱۷- هر جهان اجتماعی که روش های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد با چه مشکلاتی مواجه می شود؟

هر جهان اجتماعی که روش های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد، در معرض **آسیب های بیشتری قرار می گیرد**؛ باز تولیدش با مشکل مواجه می شود و دوام و بقای آن تهدید می شود.

۱۸- دو عنصر مهم فرهنگی در جهان اسلام، که در فرایندهای جامعه پذیری و کنترل اجتماعی نقش مهمی دارند

چیست؟

در جهان اسلام، **امر به معروف** و **نهی از منکر** در فرایندهای جامعه پذیری و کنترل اجتماعی نقش مهمی دارد و دارای آثار فردی و اجتماعی و نتایج معنوی و دنیوی بسیاری است.

۱۹- امر به معروف و نهی از منکر چه روش های دارد؟

امر به معروف و نهی از منکر روش های مختلفی دارد. برخی روش های آن **تبلیغی** و برخی **تشویقی یا تنبیهی** است.

۲۰- امر به معروف و نهی از منکر چه سطوح و مراتبی نیز دارد؟

در مواردی، همگانی و به عهده **همه افراد جامعه** است و در برخی موارد، وظیفه **سازمان های رسمی و حکومتی** است.

۲۱- امر به معروف و نهی از منکر در چه مواقعی مسئولیتی همگانی و در چه مواقعی وظیفه نهادها و سازمان های رسمی است؟

تبلیغی همگانی است و **تشویق و تنبیه** وظیفه نهادها و سازمان های رسمی است.

پاورقی صفحه ۷۹

۲۲- منظور از فطرت چیست؟

فطرت، مجموعه بینش ها و گرایش هایی چون حقیقت جویی، فضیلت خواهی، زیبایی دوستی، خلاقیت، عشق و پرستش در آفرینش انسان است که او را از سایر موجودات ممتاز می کند. خداوند انسان را بر فطرت خویش آفرید. فطرت آدمی و شکوفایی آن شدت و ضعف می پذیرد و امکان انحراف از آن نیز وجود دارد ولی به طور کامل سرکوب و نابود نمی گردد. بنابراین هم

امکان پیدایش شیوه های مختلف زندگی وجود دارد و هم امکان داوری و ارزیابی آنها، فطرت یکی از ملاک های ارزیابی شیوه های زندگی است و برخی از شیوه های زندگی حاصل انحراف از فطرت انسانی است و با آن ناسازگارند.

۲۳- انتظارات جامعه چگونه نمودار می شوند؟

انتظارات جامعه از طریق الگوهای عمل یا همان هنجارها در حقوق و تکالیف مربوط به نقش های اجتماعی نمودار می شوند و افرادی که این نقش ها را به عهده می گیرند باید با رعایت آنها انتظارات جامعه را برآورده سازند.

پاسخ دهید..... صفحه ۷۷.....

آیا جامعه پذیری در جوامع مختلف، شیوه واحد ثابتی دارد؟ توضیح دهید.

خیر- چون فرهنگ و ارزش های کلان جوامع بایکدیگر متفاوت است مسیر جامعه پذیری در جوامع مختلف متفاوت است و شیوه های واحد ثابتی ندارد.

گفت و گو کنید..... صفحه ۸۰.....

جامعه برای حفظ سلامت عمومی به پزشکان نیازمند است. تحصیل در رشته پزشکی، کاری دشوار است. به نظر

شما در جامعه برای جذب افراد به رشته پزشکی چه کارهایی انجام می شود؟

موقعیت و جایگاه اجتماعی بالا- حقوق و مزایای عالی و....

رشته پزشکی در کشور ما از این جهت چه وضعیتی دارد؟

در حال حاضر دانش آموزان زیادی به خاطر جایگاه اجتماعی و مزایایی که رشته پزشکی در کشور ما دارد به سمت این رشته گرایش دارند. و بیشترین داوطلبان کنکور دانش آموزان رشته تجربی تشکیل می دهند.

برخی پزشکان ممکن است بر خلاف هنجارهای پذیرفته شده عمل کنند. برخی کژروی های پزشکی را نام

ببرید و راه ها و شیوه های پیشگیری و کنترل آن را بیان کنید.

کژروی های پزشکی: دریافت هزینه اضافی از بیمار- گرفتن زیرمیزی برای عمل- تبانی کردن با داروخانه ها و دریافت حق

معرفی بیمار و....

راه ها و شیوه های پیشگیری و کنترل: نظارت مداوم- تشویق و تقدیر از پزشکان متعهد- لغو پروانه پزشکی پزشکان که

هنجار شکن هستند و....

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir